

www.akershembygd.se

Augusti 2007

BRUKS-

anvisningen nr 4

Vandringslederna

De två vandringsleder som Hembygdsförening skapat och ansvarar för har under flera år fört en tynande tillvara. Det har helt enkelt varit svårt att få tag på intresserade och kunniga krafter som kunnat åta sig att sköta om och utveckla dem. Nu har detta löst sig.

Stångångsleden startar vid Hjulhuset vid Göksjön och följer sträckningen för stånggången till Bredsjönäs gruva, förbi Sjuhålsgruvorna till Mossjön och därefter längs kanalen tillbaka till Hjulhuset. Här har varit mycket att göra, allt från omdragning av sträckningen till röjning och att iordningställa ledmarkeringar. Lars Agö och Arne Öhman har här lagt ned ett omfattande arbete, nu är den väl märkt och fullt vandringsbar även om en del arbete återstår.

Marviksleden startar vid Malsjön, går ned mot Marviken och följer därefter sjökanten bort över Långa Edet, upp på Stenhuggarmon och därefter den gamla vägen mellan Åker och Skottvång tillbaka till starten. Här har varit mindre att göra, främst har det varit att förbättra ledmarkeringar. Marviksleden har iordningsställts och sköts av Siw Bengtsson.

För båda lederna finns idéer på hur de skulle kunna utvecklas. Båda lederna finns redovisade i kommunens olika reklambroschyrer och enligt turistbyrån frågas det efter vandringsleder där man återkommer till starten och gärna att det finns beskrivningar om lederna och vad man ser.

Efterlysning - bilder på soldattorpen

En av våra medlemmar, Elis Hedman, har under ett knappt år arbetat med en beskrivning av soldattorpen i Åker och vilka som genom århundradena bebott dem. Inför 2008 kommer vi att kunna visa upp resultatet och förhoppningsvis även ha en bok till försäljning. Nu efterlyser Elis äldre bilder på soldattorpen liksom eventuella bilder över de som soldater med familj som bebodde torpen. Har du några bilder i dina lådor så kontakta gärna Elis Hedman på telefon 0159 – 314 64 (sommarhalvåret) eller 08-749 57 24.

Museet

Läshörnan (eller låter studiehörnan bättre?) är nu i huvudsak klar. Främst är det Bertil Anderssons böcker och böcker som tillhör hembygdsföreningen som finns uppställda här. Du kan inte låna med dig någon bok, men väl slå dig ned i lugn och ro vid skrivbordet för att på plats studera eller bara bläddra i det som finns här.

Jordbruksredskapen har fått en egen och större plats i stallet. Nu behöver vi hjälp av någon som är kunnig i äldre jordbruksredskap för att göra utställningen riktigt bra. Hjälper vi även av någon som kan berätta för oss om linberedning och beredning av ull. Dessa redskap har fått ett eget utrymme på nedre plan.

Har du kunskap om jordbruksredskap, linberedning eller ullberedning så hör av dig till Pehr Bengtsson 0159 – 317 01 eller till Evert Liden 0159 – 310 88.

Kunskapens träd

”Sedan långt före sekelskiftet har en gammal lönn i Åkers styckebruk varit träffpunkten för bruksfolket. På trädet anslogs meddelanden om möten och annat, och trädes döptes därför till Kunskapens träd. En av styckebrukets gamla kanoner står nedgrävd framför lönnen och dess kraftiga pipa har tjänstgjort som papperskorg. Nu har brukets expansion ryckt in på lönnens livsrum och den har säkert inte lång tid kvar att leva. Inför detta faktum har en Åkersbo skaldat följande.

*Ps. Kunskapens träd står kvar ännu idag 810415.
Marianne Gyllberg”*

Ett blad faller sakta från ”Kunskapens träd”
och lägger sig mjukt ner på marken.
Och höstvinden griper allt fler på sin raid
och virvlar iväg dem till parken.

Du tänker tillbaka på tider som flytt,
på höstar och vårar som gått.
Du har haft tid att jämföra gammalt och
nytt
från din plats där i sekler du stått.

Du ser Bruket från Lohes och
Wahrendorffs dar
med dess kända kanongjuteri.
Från en lysande stortid en låga blir kvar
sedan krigsåren dragit förbi.

Men åter du funnit båd’ ära och namn,
och von Seth har vunnit sitt mål,
ty på världshaven gungar mot främmande
hamn
nu hans valsar av glänsande stål.

Det går som en skälvning genom din stam
där stympad och bortglömd du dör.
Ty under din rot rinner rasslande fram
ett band av glödheta rör.

Till ditt sköte de unga och älskande gick
för att mötas, när Amor sjöng sången.

Och än kan du fånga en vemodig blick
och höra sucken: Nog minns jag den
gången.

Och midsommarnattens tysta mystik
med syrenernas doft från bersån
och en avlägsen kluckande dragspelsmusik
ifrån dansbanan nere vid ån.

Du sett människor glada och jublande gå
ut på sorglösa färder och stråt.
Du sett sotiga karlar med mössorna stå
i sin hand och kämpa mot gråt.

Din tid hörde samman med åren som
svann.
Ej mera i centrum du är.
I reklamens annonser nu läsa man kan
att Åkers Centrum har öppnat affär.

Vill vi lyssna, du susar ett visdomens ord
och du skänker ett råd till envar,
om vi än ställer färden runt hela vår jord,
här förvisso vi roten har kvar.

Du med knotiga armar av ålderdom tård,
dig nu sträcker mot Templet i Parken.
En dag skall du följa ett blad på dess färd
och lägga dig tungt ned mot marken.

Kommentar:

Dikten med inledande skriftlig kommentar har överlämnats till Åkers Hembygdsförening av Marianne Gyllbergs dotter Ninni och än i denna dag står lönnen kvar. Vet du vem Ingrid, som skaldat så fint är får du gärna berätta det för oss.

Kanonen framför lönnen har troligen haft som syfte att skydda lönnen mot hästecipagen som kom från skogen och skulle svänga in på bruksområdet. När den ställdes på plats var endast den bakre delen nedgrävd, idag har vägen byggts på så att endast den övre delen av kanonen syns.

Fornminnesgruppen

Gruppen har under några år fört en undanskymd tillvaro. Främst har några arbetat med att katalogisera Alvar Anderssons samlade material. Arbetet är avslutat och allt finns arkiverat på Brukslaboratoriet.

Verksamheten får nu en nystart. Det hela började med ett välbesökt föredrag av Eva Skylberg från Riksantikvarieämbetet den 26 april. Fortsättning följer i höst med en träff vid något objekt tillsammans med Eva där vi på plats kommer att få lära oss mycket om fornlämningar, hur vi kan söka efter dem och vad vi kan och får göra.

Vi söker nu personer som är intresserade av fornlämningar och arkeologi och som vill ingå i den grupp som gemensamt skall finna och underhålla den stora skatt av fornminnen som finns i vår hembygd.

Du som är intresserad hör av dig till Rolf Brodin (ledare för forn minnesgruppen), 0159 – 314 67 eller till Pehr Bengtsson, 0159 – 317 01 eller per e-post till pehr.bengtsson@akershembygd.se.

Midsommarfirandet

Det blev ett mycket lyckat midsommarfirande vid dansbanan i Engelska Parken. Cirka 500 besökare som dansade, gick tipspromenader, köpte lotter och drack kaffe. Kalle Rapp och Trevnadskören underhöll och svarade för dansen. Mycket uppskattat och vi hoppas de kan ställa upp även nästa år. Godispåsar till barnen som lämnade in sin tipskupong och gratis glass tillhörde de mest populära inslagen!

- o O o -